

POUČENIE A INFORMOVANÝ SÚHLAS PACIENTA PRED LIEČBOU HYPERBARICKOU OXYGENOTERAPIOU

Vážená pani, vážený pán, vážení rodičia,

v predkladanom formulári si prečítate informácie o liečbe kyslíkom za podmienok zvýšeného tlaku – hyperbarickej oxygenoterapie. Pomôžu Vám pripraviť sa na rozhovor s lekárom, ktorý Vás bude informovať o navrhovanom postupe.

Čo je hyperbarická oxygenoterapia?

HBO je celosvetovo uznávaná liečebná metóda založená na jednoduchom fyzikálnom princípe. V tlakovej komore sa vytvára pretlak vďaka čomu sa 100% kyslík mnohonásobne viac rozpúšťa v krvnej plazme, ako pri normálnom tlaku. Tak sa dostane aj do tých tkanív, ktoré z akýchkoľvek príčin trpia jeho nedostatkom. Vyšší obsah kyslíka v krvi však pôsobí v tkanivách komplexne – podporuje obnovu poškodených buniek, ničí baktérie, zvyšuje činnosť bielych krviniek, podporuje novotvorbu ciev atď. Samotný pretlak prispieva k liečeniu chorobných procesov v uzavretých tkanivách kostí a zubov aj ovplyvňovaním tkanivového opuchu. Celkový účinok HBO sa prejaví v postihnutej časti tela predovšetkým podporou obnovy poškodených tkanív.

Kedy a koľkokrát sa HBO vykonáva?

Pri niektorých ochoreniach je HBO základom život zachraňujúcej liečby. Patrí sem predovšetkým dekompresná choroba, vzduchová embólia, otrava oxidom uhoľnatým, plynná sneť. U mnohých ochorení je významným doplnkom ďalších liečebných metód. K najčastejším indikáciám u nás patria poruchy prekrvenia dolných končatín – najmä „diabetická noha“, nehojace sa rany, niektoré poruchy sluchu a rovnováhy, chronické zápal kostí, cievne mozgové príhody, nedostatočné prekrvenie mozgu.

Liečebný efekt nie je okamžitý a u pacientov sa začína prejavovať až po určitej dobe. Počet expozícií sa pohybuje medzi 10 – 30. počet expozícií naordinuje lekár podľa diagnózy a aktuálneho zdravotného stavu pacienta.

Zreteľné známky hojenia na ukončenie liečby, lebo často stačí určité „naštartovanie“ hojajúcich procesov. Inokedy je zase vhodné liečbu v priebehu roka zopakovať. Zdravotné indikácie a počet expozícií HBO sú limitované technickými a administratívnymi špecifikami nášho pracoviska.

Ako hyperbarická oxygenoterapia prebieha?

Liečebná expozícia trvá 60- 90 minút a vykonáva sa v zariadeniach – hyperbarických komorách. Každú expozíciu zabezpečuje tím zložený z lekára a sestry. Každý z nich Vám rád odpovie na Vaše otázky, pričom aj od vás očakáva zdôverenie sa s akýmikoľvek ťažkosťami pred, počas aj po liečbe. Počas pobytu v komore, korý pozostáva z troch fáz, ste vizuálne sledovaní, komunikácia s personálom je zabezpečená prostredníctvom mikrofónov.

I.Fáza – Kompresia:

začína po zatvorení dverí , keď sa komora začne tlakovať. Tento „zostup do hĺbky“ cca 15 m sa prejaví len miernym oteplením. V priebehu tlakovania je dôležité viac prehĺtať a žuvať, čo uľahčuje prienik kyslíka Eustachovou trubicou z nosa do stredného ucha. U niektorých osôb môže výnimočne dôjsť k nedostatočnému vyrovnávaniu tlaku v stredouší oproti komore. Ušný podtlak sa potom prejaví pocitom zaľahnutia v uchu a postupne narastajúcou bolesťou. Tieto ťažkosti ihneď hláste a obsluha Vám poradí, ako problém riešiť, spomalí, prípadne zastaví tlakovanie komory atď. Ak sa takýto problém vyskytne, je dobré pred vstupom do komory aplikovať do nosa, ucha kvapky, o ktoré môžete požiadať sestru.

II.Fáza – Izokompresia:

po dosiahnutí liečebného tlaku (100 – 150 kPa , 1,0–1,5 Bar = 10 – 15 m pod hladinou vody) zostávate v „liečebnej hĺbke“ 50 minút, keď cez masku inhalujete 100% kyslík.

III. Fáza Dekompresia:

nastáva, keď sa začne postupne v komore znižovať tlak (výstup), čo sa prejaví ochladzovaním.

Aké sú možné komplikácie a riziká?

Liečba hyperbarickým kyslíkom je všeobecne považovaná za bezpečnú procedúru. K zdravotným rizikám patrí súbor poranení v súvislosti s pôsobením tlaku a jeho zmenami.

A.Barotrauma: sú to mechanické poranenia vznikajúce tlakovým rozdielom medzi dutinami vyplnenými plynom, (najčastejšie vzduchom) a okolím. Postihujú stredoušnú dutinu, dutiny v tvárovej časti lebky, zubné dutiny, zažívacie trakt a pľúca. Najčastejšia je barotrauma stredoušia ľahkého stupňa, prejavuje sa silnými bolesťami ucha. Príčinou je zápal a opuch sliznice v oblasti nosohltanu. Táto komplikácia sa vyskytuje asi v 3% prípadov. Ak ťažkosti neustupujú ani po užití nosno-ušných kvapiek, alebo liekov, je nutné liečbu na niekoľko dní odložiť a zápal preliečiť.

B.Reverzibilná myopia: zmena refrakčnej sily šošovky (priemerne o 0,64 dioptrie) reverzibilná do 6 – 8 týždňov.

C.Toxicita kyslíka: je všeobecne známe, že môže postihnúť všetky tkanivá a orgány v závislosti na dĺžke expozície. Najviac sa to týka CNS a pľúc. Môžu ju ovplyvniť aj niektoré lieky-kortikoidy, inzulín, adrenalín, noradrenalín, alebo horúčka. Prevenciou je dodržanie liečebného režimu a stanoveného počtu expozícií. Veľmi vzácne sa môžu objaviť kŕče podobné epileptickým. Udáva sa, že asi v 0,5% sa riziko nedá presne určiť, ktoré osoby majú túto dispozíciu. Predzvesťou vzniku kŕčov môžu byť príznaky ako neklud, svalové záškľby, nevoľnosť, závrate. Pri týchto ťažkostiach pomáha dať dole masku, pokojne kludne dýchať. V priebehu krátkej chvíle dochádza k rýchlemu zotaveniu.

**Pri akýchkoľvek ťažkostiach je nutné upozorniť obsluhu komory,
na vyžiadanie môžete komoru kedykoľvek opustiť!**

Po príchode cca 15 minút pred HBO sa prezlečte do pripraveného bavlneného prádla.

Využite toaletu!

**Pred vstupom do komory skontrolujte, či ste dodržali všetky BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA A
ODPORÚČANIA.**

DO KOMORY JE ZAKÁZANÉ:

- nosiť prádlo alebo súčasti oblečenia s prímiesou umelých vlákien – silon, nylon, polyester...
- brať so sebou mobilný telefón, rádio Walkman, iné elektrické zariadenia, hodinky, vrecká z umelej hmoty, cigarety, zápalky, zapalovače, spraye, noviny, termosky, uzatvorené nádoby, plniace perá, prepisovačky, parochňu, šperky a akékoľvek cudzie predmety
- nasadené kontaktné šošovky, načúvací aparát, snímateľné zubné náhrady, umelé nechty, make-up
- rany nesmú byť ošetrené masťou, alkoholom, nepoužívať elastický obväz
- pred pobytom v komore nenatierať sa masťami – telovými mliekami, olejmi
- pred pobytom v komore je vhodné mať čisté umyté vlasy, na vlasoch nesmie byť gél ani tužidlo
- je zakázané požívanie cukríkov, okrem žuvačky

V prípade nedodržania bezpečnostných pokynov hrozí požiar v komore (prípadný výbuch)!!!

Liečbu HBO nemôžete absolvovať:

1. Ak máte TT nad 38 °C
2. Ak máte krvný tlak nad 170/110
3. Ak máte nádchu, chrípku, hnačku, zápal stredoušia
4. V prípade tehotenstva

Odporúčania počas liečby HBO:

Počas celého obdobia liečby je vhodné užívať vitamín E v dávke 3 x 200 mg Nefajčiť!
Fajčenie pred i po liečbe znižuje a zhoršuje podmienky pre vyliečenie

Dolupodpísaný/á..... dátum narodenia.

Bytom

Svojim podpisom potvrdzujem, že ma MUDr.

za prítomnosti

v plnom rozsahu zrozumiteľne, ohľaduplne a bez nátlaku poučil o účele a povahe výkonu, resp. poskytnutej zdravotnej starostlivosti, o priebehu a možných následkoch poskytnutia zdravotnej starostlivosti a jej rizikách, o rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov, že zodpovedal všetky moje otázky a že som týmto odpoveďami porozumel/a. Bol mi poskytnutý dostatočný časový úsek slobodne sa rozhodnúť pre informovaný súhlas.

Svojim podpisom potvrdzujem, že lekárovi, ktorý ma vyšetril, som nezatajil žiadne vážne anamnestické údaje, resp. ochorenia, pre ktoré som sa v minulosti liečil/a, resp. ktoré mi boli v minulosti zistené.

Rozhodol/la som sa slobodne, bez nátlaku s možnosťou a dostatočným časom sa rozhodnúť, pri plnom vedomí. Zároveň prehlasujem, že nie som pozbavený/á spôsobilosti na právne úkony a že moja spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená a to ani len čiastočne.

SÚHLASÍM *

NESÚHLASÍM * (* hodiace sa zakrúžkovať)

s poskytnutím zdravotnej starostlivosti v rozsahu, ako navrhuje lekár .

Súhlasím a beriem na vedomie, že všetky právne vzťahy vyplývajúce s poskytnutím zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení Oxyter zariadenia Sociálny dom ANTIC n.o., Bardejov sa riadia výhradne právnym režimom Slovenskej republiky.

V Bardejoveo hodine

.....
podpis pacienta/
zákonného zástupcu

.....
príbuzenský vzťah k pacientovi

.....
pečiatka a podpis lekára
podpis svedka

Odmietam poučenie napriek tomu, že ma lekár informoval o rizikách takéhoto rozhodnutia. Napriek odmietnutiu poučenia udeľujem informovaný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti v rozsahu ako je uvedené vyššie.

V Bardejoveo hodine

.....
meno zákonného zástupcu

.....
dátum narodenia

.....
príbuzenský vzťah k pacientovi

.....
podpis pacienta/ zákonného zástupcu

.....
pečiatka a podpis lekára
podpis svedka